

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6.50 mesečno, četrtletno K 19.50.
Če pride naročnik sam v uredništvo po list: Mesečno K 6.—. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Nitti zahteva izvedbo londonskega pakta.

LDU Berlin, 22. januarja. »Abend« poroča iz Lugana: »Corriere della Sera« javlja iz Pariza: Ker vrhovni svet do 20. t. m. dopoldne iz Beograda ni dobil odgovora, je Nitti danes na zapisnik izjavil, da umakne vse koncesije v korist Jugoslavije in da zahteva enostavno izvedbo londonske pogodbe. Popoldne so sporočili Nittiju odgovor beografske vlade, ki v vseh točkah, izvzemši eno bistveno točko, odklanja angleške, francoske in italijanske pogoje. Nato je Nitti v popoldanski seji vrhovnega sveta potrdil svojo predpoldansko izjavo.

Zopet redno delo v naših premogovnikih.

LDU Ljubljana, 22. januarja. Nocoj so se oglašili pri deželni vladi zaupniki iz Hrastnika in Trbovelj s prošnjo, naj se premogovniki zopet odpro. Obljubili so, da se takoj prične zopet z nadaljnjim delom, vendar pa so izrazili željo, naj se zaradi gibanja nihče ne odpusti. Deželna vlada je zvečer dala dovoljenje, da se jame še ponoči odpro, ako se delavstvo zaveže, da pojde še nocoj redno delo in ako se bo tudi v nedeljo delalo, ter ako se zadovolji s tem, da za dobo pasivne resistance ne prejema minimalne mezde. Delavstvo je ponudbo sprejelo in vlada bo poslala, kakor hitro bo produkcija zopet normalna, v revir komisijo, ki bo proučila aprovizacijske in zdravstvene razmere. Komisija pojde najprej v revirje, kjer se ni delala pasivna resistance.

Zlobni nameni opozicijskega bloka.

LDU Beograd, 22. januarja. Včeraj dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, v kateri se je razpravljalo predvsem o vstopu opozicijskega bloka v ustavotvorni odbor. Definitivno se ni sklenilo ničesar. Kakor znano, je izjavila opozicija, da bo na poziv vlade glede sodelovanja v ustavotvornem odboru, podala pismeni odgovor. Ta odgovor je bil predvčerajšnjem izročen predsedniku začasnega narodnega predstavništva, ki ga je predal vladi. Kakor se doznava, je odgovor opozicije precej obširen in zahteva sklicanje narodnega predstavništva, ki naj bi potem izvolilo člane ustavotvornega odbora. Vlada in vladne stranke pa stojijo na stališču, da se mora ustavotvorni odbor ustvariti v soglasju posameznih strank in da je sklicanje narodnega predstavništva v to syrho nepotrebno. Demokratski krogi menijo, da je ta zahteva opozicije navaden trik, ki ima namen ovirati delo

in vreči vlado, dočim zahtevajo vladne stranke, naj se čimprej razpišejo volitve v narodno predstavništvo.

Splošna mobilizacija poljske vojske.

LDU Varšava, 22. januarja. V pričakovanju velikopoteznega boljševiškega napada na Poljsko, je poljski ministrski svet odredil splošno mobilizacijo poljske vojske.

Nasilne odredbe za izročitev Viljema.

LDU Berlin, 22. januarja. Po »Tägliche Rundschau« poročajo »Times« iz Pariza, da so se zastopniki zavezniških vlad na ponedeljkovi seji zedinili glede nasilnih odredb za izročitev Viljema.

LDU Haag, 22. januarja. »Hollandsch Nieuws Bureau« poroča: Kakor se javlja iz zanesljivega vira, bo Nizozemska jutri, v petek, ob 12. uri izročila odgovor na prošnjo antante po izročitvi bivšega nemškega cesarja.

LDU Berlin, 22. januarja. Po »Acht- uhr Abendblatt-u« poroča »Daily Mail« iz Haaga: Pravosodni minister je bival pet dni v Amerongenu. Bivši nemški cesar je vložil pri pravosodnem ministru pismen protest proti svoji izročitvi.

Za Odeso.

LDU Haag, 21. januarja. Zavezniške vojske so začele obstreljevati Odeso. Boljševiki so držali mesto zasedeno le štiri ure, potem so se pa morali umakniti. Nova boljševiška armada se je pojavila pri Kersonu.

Nemški vojni zločinci.

LDU Basel, 21. januarja. Ententne vlade so sklenile, obtožnico proti onim Nemcem, ki imajo biti izročeni ententnemu sodišču, v Nemčiji razširiti in krivce tako ožigosati pred ljudstvom kot zločince.

Španska bolezen na Madžarskem.

LDU Budimpešta, 22. januarja. »Az Ujsag« poroča, da se zadnje dni zopet širi španska bolezen. Umrljivost je velika in znaša 10%. Pri zadnjem pojavu je znašala poprečna umrljivost le 1%.

Za to bi jim bili dobri!

LDU Berlin, 22. januarja. Frankfurtski listi poročajo iz Pariza, da je antanta povabila Romunijo k oboroženi intervenciji na Ruskem. Pravtako bosta povabljeni Čehoslovaška in Jugoslavija.

Tragedija Nemške Avstrije.

Austria erit in orbe ultima — mogočne besede mogočnega vladarja imajo lahko dvojen pomen. Toda on, pred čigar dušo se je pojavila iz vladarske mogočnosti izvirajoča vizija, pač ni slutil, da se bo kedaj uresničil drugi pomen navedenih besed, da ne bo Avstrija zadnja na svetu, ampak da bo Avstrija zadnja v bedi, od najbednejših najbednejša. Med vsemi brezštevilnimi državami in državicami, ki pokrivajo pet kontinentov naše zemlje, je ni države, katere gospodarski in deloma tudi politični položaj bi bil tako beden, kakor je položaj Avstrije. Človeku, ki gleda na vso to bedo, se nehote zasmili to uborno ljudstvo, ne glede na to, da nas še tako sveže skelijo rane, ki so nam jih zadali še čisto neposredno pred svojim globokim padcem njegovi voditelji in tudi ne glede na to, da še danes nekateri njegovi deli rujejo proti nam, kajti to ruvanje jim narekujejo le še obup in boj za golo eksistenco, katere pa ne obvarujejo vsi čarodeji starega in novega sveta. Iz mogočnega tirana, kateremu se je v pasji ponižnosti pokorilo celih deset narodov, celih 50 milijonov duš, je postal danes berač, ki je prisiljen hoditi od hiše do hiše, da si izprosi vsakdanji kruh in ki nikoli ne more leči k počitku, ne da bi ga mučila grozna skrb, kaj bo jutri.

Da, kaj bo jutri? To se vprašujemo tudi mi. Avstrijske gospodarske bede se ne da za stalno odstraniti. Avstriji se da pač pomagati za nekaj dni, toda s to pomočjo, ki pomenja le izstavljen nove menice, katere vnovčenje bodo izstavljalci prejalislej zahtevali, je beda le še povečana. Avstrijska republika bi zamogla živeti edino in samo tedaj, če bi jo vzele ostale države v oskrbo, tako nekako, kakor vzame občina v oskrbo svojega občinskega re-

veža. Avstrijskih financ ne reši noben finančnik, ostale bodo za vedno pasivne. Tudi če se Avstrija posveti samo in izključno industriji, kar bi edino še zamoglo izboljšati njene izglede na bodočnost, bi vsled dejstva, da ji ne manjkajo le surovine, ampak tudi, in to pred vsem, gonilne snovi, ne mogla postati aktivna. V tem slučaju obstoja za njo uničujoča okoliščina, da z drugimi vilikimi industrijami, že radi dražje nabave surovin in gonilnih sredstev, ne bi mogla konkurirati. Na drugi strani pa ji jemlje dejstvo, da bodo sosednje države, Čehoslovaška, Madžarska, Jugoslavija itd., ki se nahajajo v neprimerno boljšem finančnem položaju, že v najbližji bodočnosti povzdignile svojo industrijsko produkcijo tako, da bo skoro popolnoma krila njih domače potrebe, skoro vsako upanje na znaten uvoz v te države. Prekomorske in dalje ležeče pokrajine pa ji bodo, kot kontinentalni državi, ostale za vedno zaprte, ker bi svojih izdelkov vsled dragega transporta ne mogla nikoli postaviti na trg po taki ceni kot druge države, ki razpolagajo s kratkimi in cenejšimi morskimi poti.

O poljedelstvu bi bilo škoda govoriti. Odstotki, katere ji bo prinašala tranzitna trgovina, bodo tako majhni, da se ne bodo niti občutili. Lesna trgovina in industrija bi, če bi hotela zalagati državni primanjkljaj, že v nekaj letih izčrpala vse vire do zadnjega in avstrijske gore in doline, katere preraščajo danes še gozdovi, bi ostale za dolga desetletja ali pa za vedno gole in poleg tega bi zmanjkalo tudi še drv.

Če vzamemo v poštev še vse one ogromne milijarde starih in novih dolgov, nam je odgovor na vprašanje

Generalna stavka italijanskih železničarjev.

Trst, 23. januarja. (Izv.) Po vsej Italiji je izbruhnil generalni štrajk železničarjev. Vsled tega je ustavljen tudi Simplon-Orient-Express.

Ljubljana, 22. januarja. Vsled generalne stavke italijanskih železničarjev ne vozi od danes naprej ekspresni vlak Pariz—Beograd.

kaj bo jutri, povsem jasen: Avstrija ostane za vselej pasivna!

Kaj je torej storiti Avstriji? Na razpolago sta samo dve rešitvi. Avstrija napove bankrot ter izroči deželo na milost in nemilost antanti, ali pa se združi z Nemčijo. V prvem slučaju bi postopala antanta z njo kakor postopa upnik z insolventnim posestnikom, ki mu proda hišo ter ga požene po svetu. Dasiravno zveni to za naše pojme malo čudno, vendar bi bilo še najboljšje, da bi se vsaj polovica avstrijskega prebivalstva izselila, bodisi v Ameriko, ali kam drugam. V drugem slučaju pa bi potem skupna nemška država prevzela pasivne avstrijske finance ter jih skušala kriti z eventualnim bodočim prebitkom. Pa tudi kot industrijska dežela bi zadobila Avstrija v zvezi z Nemčijo drug pomen.

Od obeh izhodišč je torej najboljšje drugo, tu pa se to vprašanje dotika najboljčutnejše francoske rane. Vendar pa je skoro gotovo, da bo tudi antanta, in z njo vred Francija, uvidela prej ali slej, da drugače ne pojde ter bo to združitev dovolila. Tu pa stopijo v igro tudi interesi naše države. Seveda je vse odvisno od tega, če bo nemški narod hotel upoštevati skušnjo, ki jih je zadobil v zaključku svetovne vojne ali ne. Če bo upošteval dejstvo, da nobena nadvlada ni trajna, ter da bi

tudi v slučaju, ako bi si znova podvrgel svet, moral računati, da pride dan, ko ga bo ta isti svet zopet vrgel s svojega hrbta ter ga znova potlačil v blato, v katerem se nahaja danes ter se posvetil samo mirnemu gospodarskemu in kulturnemu napredku, potem bomo tudi mi kot pošten narod pozdravili združenje nemškega naroda v eno državo. Zdi se pa, da se Nemci ne bodo mogli nikdar otresti svoje poželjivosti po gospodstvu in v tem leži še največja tragedija celokupnega nemškega naroda.

Politični pregled.

Novo francosko ministrstvo je sestavljeno takole: Ministrski predsednik in minister za zunanje stvari: Millerand; justica: L' Hopiteau; notranje stvari: Honnorat; vojna: Lefèvre; mornarica: Landry; trgovina: Isaac; poljedelstvo: Henry Ricard; finance: Francois Marsal; kolonije: Albert Sarraut; javna dela: Le Troquer; uk: Viktor Berard; delo: Jourdain ter minister za narodno zdravje in socialno skrbstvo: Breton. Novo ministrstvo je imelo včeraj svojo prvo sejo, na kar se je predstavilo parlamentu.

Težek položaj Poljske. Sklep Vrhovnega sveta, da hoče antanta navezati s sovjetsko Rusijo trgovske zveze, je povzročil na Poljskem silno razburjenje. Poljski vohuni, ki jih je poslala vlada v Rusijo, da nadzirajo početje boljševikov, poročajo vsi enoglasno, da nameravajo boljševiki v februarju izvesti generalen napad na Poljsko. Če se to zgodi, so Poljaki, ki so sami nameravali prihodnjo pomlad prodirati

Slava padlim junakom!

Vstale smo in prisegle. In nikoli, dokler bom živa, ne pozabim, da sem prisegla.

In zdaj so sledili resni referati. Reka je poslala svoj protest proti okupaciji mesta po Italijanih, Ljubljana svojega za Istro.

Za Reko je govorila gospa Vidović iz Sušaka. Opisovala je: Tožno stanje reških Hrvatov pod italijanskim jarmom. S ponosom je govorila o pogumnem delu zavednih Rečank, ki jih tudi nevarnost, pasti v roke karabinerjem, ni ovirala, da so zbrale 12.000 protestnih podpisov, ki so jih na zvit način izročile antantini komisiji. Prečitala nam je dotični protest in kongres je sklenil, da ga izroči parlamentu.

Gospa Debelakova iz Ljubljane je predložila protest za Istro.

V imenu našega društva sem poročala nato jaz o stanju naših vojnih ujetnikov v inozemstvu. Prečitala sem kongresu prošnjo na kraljevo vlado v Beogradu, da po možnosti pospeši vrnitev naših ujetnikov. Kongres jo sprejme z odobravanjem in sklene, da jo predloži parlamentu. Gdēna. Bajtova iz Ljubljane je prečitala pismo Slovenca, ki se nahaja v angleškem ujetništvu. To pismo se priloži sklepom kongresa naši prošnji.

Tako so takoj v začetku kakor same iz sebe iznesle pred kongres zadeve, ki nam pred

vsemi drugimi težko leže na srcu in zahtevajo nujno rešitev.

Nato je nastopila gospa Sterletova iz Ljubljane ter zastopala interese svoje stanovske organizacije s tem, da je v imenu žen slovenskih uradnikov, zahtevala izenačenje uradniških plač po vsej Jugoslaviji. Ko je ena izmed Srbkinj, gospa Dejfa Ivanič taktčno izjavila, da bodo Srbkinje vedno ščitile pravo svojih sester in je kongres sklenil, da odda tudi to zadevo narod. predstavnstvu, je predsednica zaključila dopoldansko sejo.

Popoldne bi se bila morala sprejeti savezna pravila. Ker pa se niso Slovenke in Hrvatice z načrtom pravil povsem strinjale, je bil ob koncu precej burne debate sprejet predlog, da se izvoli iz zastopnic Srbkinj, Hrvatice in Slovenk odbor, ki bo pravila preštudiral in sporazumno izpremenil.

Prvo, kar je povzročilo protest, je bilo ime, ki so ga določile Srbkinje za novo osnovani savez, namreč: „Savez žena države Srba, Hrvatice i Slovenaca“. Nastopila je proti temu Zofka Kvedrova ter prosila Srbkinje, naj nam pridejo v toliko nasproti, da opustijo ime, ki nas še vedno po imenih loči in naj ga nadomestimo z tistim imenom, ki izraža našo veliko narodno edinstvo; imenujemo naj se: „Savez jugoslovenskih žena“. Iz tega se je razvila nad vse živahna debata. Predsednica izjavi, da je to dr-

Prvi kongres jugoslovenskih žen v Beogradu.

(Predavanje gospe dr. Lipoldove v »Mar. ženskem društvu« dne 18. jan. 1920.)

(Dalje).

Odpusti, junaški Beograde, rane od brata zadane; negovali jih bomo z mazili ljubezni in čuvstev, da zarastejo čim preje. Prišla sem, da se poklonim Vam, materam-sokolicam, ki so Vam sinovi padli in da Vas prosim, da odpustite, če Vam je znabiti bratska puška ubila sina. Oprostite jim, niso hoteli — ali so moralili. Naši sinovi čuvajo na mrtvi straži, kar so jim darovali Vaši sinovi . . .

In zdaj se objemimo sestre iz Zagreba, Ljubljane, Dubrovnika, Novog Sada in se zakolnimo:

kolnemo se pri tvojih ranah beli Beograde, kolnemo se pri kosteh, razsejanih po celém svetu,

kolnemo se z največjo prisego sloge in edinstva:

da bomo brale cvetje s Triglava, Durmitora, Velebita — sadile ga bomo na Vaše grobove in zalivale ga bomo z vodo morja adrijskega.

Zbirale bomo biserne školke naših morja, za katerimi sovražnik steguje roko. Polagale jih bomo na Vaše grobove . . .

proti Petrogradu in Moskvi, izgubljeni, kajti boljševiki, ki so očistili Rusijo vseh belih gard, so si nakopičili pri tem tudi toliko vojnega materiala, pred ysem topov, aeroplanov in tankov, da se jim poljska vojska ne bo mogla zoperstavljati. K temu se pridružuje še dejstvo, da je letonska vlada, ki je bila doslej pripravljena podpirati Poljsko v boju zoper boljševike, sedaj svojo obljubo preklicala. Listi pravijo, da preti Poljski nova delitev.

Dnevne vesti.

Pogreb dr. Andreja Bakarčiča. Včeraj popoldne se je zbrala velika množica Mariborcev, domačinov in beguncev pred mrtvašnico naše mestne bolnice, da spremi k večnemu počitku jugoslovenskega bojnika za našo Reko dr. Andr. Bakarčiča. Med pogrebci smo opazili zastopnike naših narodnih in političnih društev, odbornice »Slov. žen. društva« in mnogo beguncev. Pred krsto so bili štirje venci in sicer od mariborskih Slovencev (Bojevnika za našo Reko — mariborski Slovenci) od »Slov. žen. društva« (Prvoboritelju za naše Primorje — Mariborsko ženstvo) od jugoslovenske omladine in od Nar. sveta za Reko in Sušak. Pokojnika so položili v provizorni grob na novem pokopališču. Na grobu je govoril najprej dr. Ribarič, ki je v svojih iskrenih besedah naslikal pokojnika kot človeka in Jugoslovana, ki je vedno izpolnil svojo dolžnost. Ni mu bilo dano dočakati odločitve v onem vprašanju, ki je bilo najvažnejše v njegovem življenju. On se je boril za jugoslovensko Reko. In mi vsi prisegamo, da sprejemamo njegov boj za svoj in ga hočemo zmagovito — končati. — V imenu mariborskih Slovencev je govoril dr. Rosina. Rekel je: le malokdo je osebno poznal tega moža — še manj pa duševno. Slovenski Maribor je dal zadnje zavetišče možu, ki se je boril za naše Primorje. Tu je našel svoj počitek in Maribor bo zvesto čuval spomin temu možu. Na to je govoril zastopnik Nar. sveta za Reko dr. R. ki je izjavil, da bo pokojnik le kratko ostal v Mariboru in da ga bodo čim prej prepeljali v njegovo ljubljeno Reko. Na to je »Glasb. Matica« zapela žalostinko. Odhajali smo s pokopališča v zavesti, da čuva naš Maribor eno najblažjih jugoslovenskih src, ki je živelo za svojo domovino. Pravijo, da je pokojnik zapustil 200.000 K za »Jugoslovensko akademijo« v Zagrebu. Časten mu spomin.

Osobni promet na vseh železnicah ustavljen. Od danes dalje je, radi pomanjkanja premoga, do ponedeljka ustavljen ves osobni promet na železnicah. Vozili bodo samo mešani vlaki, in sicer v Maribor in iz Maribora takole: Maribor—Ljubljana: Maribor, glavni

žavno službeno ime in da se tega imena poslužuje kralj. Vrstijo se govornica za govornico, vsaka zastopa svoje mnenje. Neka gospa iz Bosne opisuje borbo bosanskih Srbov za srbsko idejo in reče ob koncu: »Meni je 63 let. Ves život sem se borila za srbsko misel. Naj se še teh malo dni, kar mi jih je dano zovem Srbkinja«. Stareje Srbkinje se branijo sprejeti novo ime zato, ker spadajo med Jugoslovane tudi Bolgari, ki so Srbom nakopali toliko zla; nočejo z njimi deliti istega imena. Naše jim ugovarjajo z utemeljenimi ugovori. Nato zopet nastopi gospa Šiljak iz Sarajeva in reče: »Vsakemu se je težko odreči svojega imena. To se ne da urediti na enkrat. Še krvave rane, ki jih je zadal Bolgar. Ime bo čas ustvariti. Za enkrat naj ostane službeno ime, to narekuje pamet. A srce — srce je za Jugoslavijo«. Nato še nastopi mlada inteligentna in neizmerno simpatična Srbkinja, profesorica na ženski gimnaziji gdčna Zorka Kustnareva in reče: »Mi mladi hočemo Jugoslavijo in mi jo bomo ustvarili!«

Sedaj zaključil predsednica debato in sejo ter izroči določitev imena in pravil ožjemu odboru.

(Dalje sledi).

kolodvor, odhod ob 9. uri, prihod ob 17. uri; Maribor—Grabštanj: Maribor, koroški kolodvor, odhod ob 6. uri, prihod ob 17. uri; Maribor—Ljutomer: Maribor, glavni kolodvor, odhod ob 11. uri, prihod ob 11. uri; Maribor—Kotrib: na tej progi vozi dnevno en vlak, ki odhaja iz Pragerskega. Od ponedeljka naprej je zopet redni promet.

Prvi jubilej našega gledališča. Jutri pojde stota predstava te sezone preko odra. Uprizorila se bo: Kraljevska visokost. V teku štirih mesecev smo imeli torej sto predstav v našem mestnem gledališču. Kaj to pomeni za naš Maribor, ve samo tisti, ki se je kdaj pečal z gledališčem. Koliko truda stane priprava za eno samo dobro naštudirano igro. Posebno pri majem številu gled. osebja moramo ta uspeh res občudovati. Komu gre za to zahvala ni treba posebej omenjati. Ta mali jubilej je uspeh dela in reda. Oboje je znal ravnatelj H. Nučič uveljaviti. Pod neugodnimi razmerami je prevzel H. Nučič naše gledališče in je premagal doslej vse zapreke. On ima trdno začrtano pot. Začel je z veliko nar. dramo Tugomerjem, nadaljeval je z ljudsko igro, potem so sledile: drame, burke, šaloigre — za božič je bil »Tajfun«, za predpust imamo razposajen repertoar — zdaj smo doživeli že malo opereto »Brez denarja«, pripravljala se opera, vmes smo imeli slavnostne večere, gostovanje naših pevcev in virtuofov — te dni je bil plesni večer — torej nam nudi gledališče mnogovrstno umetnost in zabavo. Kdor je spremljal vestno celo sezono — mora priznati, da se je sezona razvijala po programu in je stota predstava nam porok, da bomo imeli do konca sezone še mnogo lepših večerov. Od občinstva je odvisno, ali bo moglo naše gledališče uresničiti svoj umetniški načrt.

Akademski ples v kazini. Jugoslovenski akademiki so priredili v sredo pod protektoratom prim. dr. Matka in s sodelovanjem nar. dam lep akademski ples, ki je bil mnogoštevilno obiskan. Vsi prostori kazine so bili polni. Ples je trajal pozno čez polnoč, bil je zelo animiran in v resnici eliten ples. Vsled velike udeležbe bo ostal velik prebitek za akademsko menzo.

Plesni venček aktivnih podčastnikov garnizije Maribor, o kateremu se je že poročalo, se vrši gotovo dne 24. t. m. v veliki dvorani pivovarne Götz. Gosti se vabijo v imenu pokrovitelja te prireditve, gospoda generala Maister. Kdor iz pomanjkanja časa ne dobi pravočasno vabila, ali pa se drugače spregleda, naj si oskrbi vstopnico pri blagajni Götz-ove dvorane dne 23. in 24. med 8. in 5. uro. Morebitni dobrovoljni prispevki za invalidski sklad, kateremu je namenjen čisti dobiček te prireditve, se hvaležno sprejemajo in se lahko tudi potom pošte nakazujejo na podčastniški odbor: Komanda mesta Maribor. Plesni venček, ki že po svoji dobro osnovani pripravi zasluži vsako pozornost, obeta najboljšo zabavo in najlepši uspeh. Za izvrstno pijačo, jedila, kakor tudi za kadilce je najboljšo oskrbljeno in pripravljeno.

Studentski Glasnik, organ »Ekonomskega saveza jugoslovenskih studenata« je začel izhajati z novim letom v Ljubljani. Urejuje ga pravnik Janže Novak, tiska pa tiskarna Makso Hrovatin.

Slovenski žargon je rodila Jugoslavija v našem mestu, kajti slovenščina, ki se šopiri na različnih izveskih nekaterih naših trgovcev in podjetnikov, ni slovenščina, ampak nekaj slovenski žargon. Skrbeti bo treba, da se ta sramotni madež enkrat za vselej zbrši z naših ulic.

Verižniki vseh narodnosti in vseh ver se šečejo po našem Mariboru, kakor Adam in Eva po raju. Posebno gotove kavarne so jih včasih vse polne. Morda bi se izplačalo enkrat poskusiti z racijo?

Poučna predavanja Marib. ženskega društva se bodo vršila med tednom v mali dvorani Narodnega doma, v nedeljo popoldan pa v telovadnici meščanske šole v Reiserjevi ulici. V nedeljo dne 25. januarja ob 16. uri bo v telovadnici mešč. šole prvo zdravniško predavanje g. dr. Toplaka o higieni naših žen in mater. Ujudno vabimo k številni udeležbi žene in odrasla dekleta.

Beračenje otrok. Po naših ulicah, posebno pa po Tegetthoffovi cesti, se klata dan za dnem par še čisto majhnih fantičkov, ki beračijo mimo idočih na prav neokusen način: »Dajte mi krajcar«. Če se jim nič ne da, tečejo nekaj časa za človekom, potem ga pa začnejo suvati in zasramovati. Želeti bi bilo, da bi pristojne oblasti poskrbele, da se ti fantiči tega odvadijo, kajti ako ne, si lahko vsak sam misli, kaj bo nekoč iz njih.

Po izložbenih oknah naših trgovin še vedno manjkajo označbe cen. V Ljubljani se proti takemu zanemarjanju predpisov postopa jako strogo, pri nas pa se menda nobeden ne zgane. Istotako se tudi na opetovane pozive, naj napravijo poleg nemških napisov v izložbenih oknih tudi slovenske, nekateri trgovci nočejo upogniti, temveč vabijo kupovalce le še dalje samo v nemščini. V našem jugoslovenskem Mariboru si taka nesramna izzivanja ne bomo pustili dolgo dopasti.

Lična družba. Te dni se je vozil notar Stupica iz St. Lenarta v družbi sodn. ofic. Jurja Šileca in enega tukajšnjih trgovcev v Čmurek. Finančna straža je te tiče prestrigla ter jim odvzela za 6000 K blaga. Čudimo se, da sme ta nemškutarski Šilec hoditi med službo na take sprehode. Glede Štupice se nič ne čudimo.

S predprodajo vstopnic za planinski ples se začne v petek, 28. januarja. Vstopnina znaša v predprodaji za člane 12 K, za nečlane 20 K; na dan plesa, dne 1. februarja, pri blagajni za člane 15 K, za nečlane 25 K. Predprodajo za člane ima g. Franček Majer, trgovec na Glavnem trgu, za nečlane gdčna. Lenart, trafika v Gospodski ulici in g. Ellinger Armin, trgovec na Magdalenskem trgu. Vsakdo naj se potruži, da dobi pravočasno vstopnico. Člani se legitimirajo edino z izkaznico za l. 1920.

Plesni venček mariborskih trgovcev bo dne 7. februarja 1920 v dvorani pivovarne Götz. Sodeluje mariborska vojaška godba. Vabila se bodo v kratkem razposlala.

Mariborski trgovci se še enkrat opozarjajo, da se strogo ravna po sklepih gremialnega obnega zbora z dne 7. t. m., glasom katerega se je regulirala plača trgovskih zastavljencev, ker bi sicer lahko prišlo do sodnijskih tožb. Trgovski gremij v Mariboru.

Sladkorna tatvina v Frauengasse odkrita. Zadnjič smo poročali, da so neznani tatovi 14. t. m. ponoči ukradli trgovcu Ruprechtu v Frauengasse 40 stožcev sladkorja. Sedaj se je pa našim policijskim agentom posrečilo odkriti storilce, kakor tudi ukradeni sladkor. Dasiravno se je izdalo javno svarilo, naj nihče ne kupi sladkorja od sumljivih elementov, ki ne morejo dokazati odkod so sladkor dobili, se je dal slaščičar Amon vendarle zapeljati ter kupil ukradeni sladkor. Sladkor so tatovi omenjeno noč odpeljali z izvoščkom v Grajsko ulico ter ga skrili v podstrešju hiše v kateri se nahaja omenjena slaščičarna. Tatovi so sedaj po večini že na varnem, drugi pa jim bodo v kratkem sledili. Pri zasliševanju na policiji, je eden poskušal ubežati, kar se mu pa ni posrečilo.

Magični in telepatični večeri. Znani telepat in grafolog Ben Aroly Bey priredi s svojo ženo Nusi Molnar v Gambrinovi dvorani tri telepatične večere in sicer v ponedeljek, torek in sredo. Ben Aroly Bey je eden najstarejših telepatov in je priredil predstave že po vseh večjih mestih v Evropi, Ameriki in Afriki.

Sv. Ana na Kremlbergu. Tukaj je umrl kanonik dr. A. Suhač. Bil je duhovnik v pravem pomenu besede in povsod priljubljen. Naj v miru počiva!

Razne vesti.

Javna varnost na Dunaju. Vsled ustavljenja cestne železnice in razsvetljave je javna varnost na Dunaju zelo ogrožena. Različni temni elementi izrabljajo temo ter napadajo in ropajo pasante kar na cesti.

Grillparzerjevo umetniško nagrado za leto 1920. je prisodila jury Karlu Schönherr-ju za njegovo najnovejše delo »Otroška tragedija«.

Komunistična republika III. okraj na Dunaju. Nedavno so sklicali dunajski kulturni delavci v III. okraju shod, na katerem so se hoteli posvetovati glede na slabo gmočno stališče, v katerem se nahajajo. Na shod pa so prišli komunistični delavci ter zborovalce razgnali. Komunistični voditelj Friedländer pa jim je naznanil med drugim, da dunajski komunisti nikoli ne bodo dovolili, da bi v III. okraju zboroval kedo drugi kot delavci.

Še ime največ ne priča o njegovi slavi. Kakor poročajo češki listi, je občinski svet občine Hindenburg pri Opelnu v Prusiji sklenil, da se ime Hindenburg, ki se je sprejelo med vojno, opusti, ter da se bo občina imenovala zopet s starim slovanskim imenom Zabrze.

Stalna vojska Velike Britanije. »Daily Mail« poroča, da bo štela stalna mirovna vojska Velike Britanije edaj 300.000 mož, dočim je štela pred vojno samo 238.000. Tako bo armada Velike Britanije samo za polovico večja nego ona Čehoslovaške, ki bo štela po nedavno sprejetem zakonu 150.000 mož.

Eksport in import Velike Britanije. V decembru l. l. se je uvozilo v Veliko Bri-

tanijo za 169,735.141 liver sterlingov blaga, za 53,459.763 l. št. več nego isti mesec l. 1918., izvozilo pa se je v istem času za 90,857.720 l. št., za 32,587.885 l. št. več nego 1918 l. Uvoz je torej presegel izvoz za 78,877.421 liver sterlingov.

Argentinski kredit za antanto. Argentinska zbornica je dovolila Franciji, Angliji in Italiji 200 milijonov peset v zlatu, v svrhu nakupa argentinskega žita.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

Mala oznanila.

Išče se soba z dvema posteljama in soba z eno posteljo. Želi se hrana za 3 osebe. Ponudbe pod »Dijakinja« na upravo. 2—1

Proda se posestvo, hiša krita z opeko, lepim gospodarskim poslopjem in 30 oralov zemlje. — Vpraša se pri Sv. Rupertu v Sl. gor. št. 21.

Elegantne moderne hlače se po ceni prodajo. Vpraša se Tegetthoffova cesta 67 a, II. levo.

Mlekarna Sunja, Hrvatska, preporuča la imperial sir, duct. K 36—, la liptauer sir, kilogr. K 16—. Šalje uzorce 5 kg s pouzecem. 9—7

VABILO

na

ustanovni občni zbor

nakupovalne, vnovčevalne in pridobitne zadruge „Združeni čevljarski mojstri v Mariboru in okolici“

kateri se vrši

v nedeljo 25. prosinca t. l. ob 9. uri dopoldne v salonu gostilne „Pri rdečem ježu“ (Halbwidl), Vetrinjska ulica.

Dnevni red.

1. Poročilo ravnatelja pripravljalnega odbora.
2. Čitanje in odobrenje pravil.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ivan Smrekar

ravnatelj pripravljalnega odbora.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavnica 15,000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 4,000.000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obretnost vlog na knjižice in na tekoči račun s 3 odstotkov brez odpovedi, proti trimesečni odpovedi s 3 in četrt odstotkov čistih.

Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive. Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predujme na vrednostne papirje in blago. Izvršuje vse bančne transakcije.

Mariborska tiskarna

d. d.

(lastnica tiskarn Kralik in Rabič)

priporoča

vsakovrstne tiskovine, vizitnice, programe, lepake, letake, vabila itd. itd.

Kljub jako zvišanim cenam pri delavskih mezdah, se cene za izdelke niso razmeroma tako zvišale.